

Kapitola 2 – ROZVAHA, ZMĚNY ROZVAHOVÝCH POLOŽEK

A – TESTOVÉ OTÁZKY (může být i více správných odpovědí)

1) Které z následujících položek patří mezi aktiva:

- a) výsledek hospodaření podniku
- b) poskytnuté zálohy dodavatelům
- c) pohledávky za zaměstnanci
- d) ceniny

2) Mezi pasiva patří:

- a) pohledávky za odběrateli
- b) dlouhodobý hmotný majetek
- c) přijaté zálohy
- d) základní kapitál

3) Rozvaha je přehled:

- a) o aktivech a pasivech sestavený k určitému dni
- b) o aktivech a nákladech sestavený k určitému dni
- c) o pasivech a výnosech sestavený k určitému dni
- d) o nákladech a výnosech sestavený k určitému dni

4) Určete, jak se změní pohledávky nebo závazky, jestliže podnikatel zaplatil fakturu dodavateli:

- a) pohledávka se zvýší
- b) pohledávka se sníží
- c) závazek se zvýší
- d) závazek se sníží

5) Uveďte, jak se změní aktiva, pasiva (označte pravdivá tvrzení):

a) nákup zásob zboží za hotové ...	A +, P +
b) faktura přijatá za nákup materiálu ...	A +, P –
c) vyplacené mzdy zaměstnancům ...	A –, P –
d) úhrada faktury od odběratele ...	A +, A –

B – ÚLOHY

Úloha 2.1 – Určení aktiv a pasiv

Zařadte níže uvedené položky do tabulky, tzn. určete, zda se v případě aktiv jedná o dlouhodobý nebo oběžný majetek a v případě pasiv, zda se jedná o vlastní zdroje nebo cizí zdroje.

Položka	AKTIVA		PASIVA	
	Dlouhodo- bý majetek	Oběžný majetek	Vlastní zdroje	Cizí zdroje
Základní kapitál				
Osobní automobil Škoda Rapid za 400 tis. Kč				
Stravenky				
Přijatá půjčka od společníka				
Zboží				
Neuhrazená faktura za nákup zboží				
Peněžní prostředky v pokladně				
Výsledek hospodaření				
Neuhrazená faktura od odběratele za poskytnuté služby				
Výrobky				
Nevyplacené mzdy zaměstnancům				
Budova				
Neodvedená daň ze mzdy				
Peněžní prostředky na běžném účtu				
Neodvedené zdravotní a sociální pojištění z mezd				

Úloha 2.2 – Sestavení rozvahy

Paní Eliška založila společnost s ručením omezeným ELIS, s.r.o.

Do základního kapitálu společnosti vložila v hotovosti ze svých úspor 50 000 Kč a osobní automobil, jehož pořizovací cena činila 250 000 Kč.

Na běžný účet společnosti byla připsána částka 150 000 Kč, kterou firmě poskytl jiný podnikatel (švagr paní Elišky).

□ Sestavte zahajovací rozvahu

AKTIVA		PASIVA	
I. Dlouhodobý majetek		I. Vlastní kapitál	
Dlouhodobý nehmotný majetek		Základní kapitál	
Dlouhodobý hmotný majetek		Výsledek hospodaření	
II. Oběžný majetek		II. Cizí zdroje	
Zásoby		Závazky vůči dodavatelům	
Pohledávky za odběrateli		Bankovní úvěry	
Peněžní prostředky v pokladně		Ostatní závazky	
Peněžní prostředky na běžném účtu			
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

Úloha 2.3 – Změny rozvahových položek (e-learning)

Určete, k jakým změnám došlo u jednotlivých rozvahových položek.

Č.	Účetní případ	Rozvahová položka	Aktivum Pasivum	Přírůstek Úbytek
1.	Odběratelé uhradili na běžný účet splatné faktury (výpis z běžného účtu)			
2.	Faktura za nákup materiálu, který byl převzat na sklad (faktura přijatá, příjemka)			
3.	Z běžného účtu vyplaceny mzdy zaměstnancům (výpis z běžného účtu)			
4.	Z úvěru proplacena faktura dodavatelům za nákup materiálu (výpis z úvěrového účtu)			
5.	Faktura za nákup kopírovacího stroje za 100 tis. Kč (faktura přijatá, doklad o zařazení kopírky do majetku)			
6.	Nákup stravenek za hotové (výdajový pokladní doklad)			
7.	Osobní vklad peněžních prostředků podnikatele do pokladny (příjmový pokladní doklad)			
8.	Z běžného účtu uhrazena faktura za nákup kopírovacího stroje (výpis z běžného účtu)			
9.	Splátka bankovního úvěru (výpis z běžného účtu, výpis z úvěrového účtu)			
10.	Převod peněz z firemního účtu na soukromý účet podnikatele (výpis z běžného účtu)			

Úloha 2.4 – Určení typu změny, který vznikl v rozvahových položkách

Označte v příslušném sloupci typ změny rozvahových položek.

Účetní případ	A+; P+	A-; P-	A+; A-	P+; P-
1. Nákup zboží za hotové, které bylo převzato na sklad				
2. Faktura přijatá za nákup softwaru				
3. Na běžný účet připsán bankovní úvěr				
4. Výplata mezd v hotovosti				
5. Z běžného účtu zaplacená záloha na nákup materiálu				
6. Podnikatel vkládá z osobního vlastnictví do firmy osobní automobil				
7. Faktura přijatá za nákup stravenek (dosud nebyly vydány zaměstnancům)				
8. Úhrada faktury od odběratele v hotovosti				
9. Výběr peněz z pokladny pro osobní spotřebu podnikatele				
10. V hotovosti přijata záloha na zpracování daň. příznání				

Úloha 2.5 – Určení účetního případu

Určete jednotlivé účetní případy, na jejichž podkladě vznikly v rozvaze uvedené změny.

Č.	Zvýšení rozvahové položky	Snížení rozvahové položky	Popis účetního případu
1	Běžný účet	Pokladna	
2	Bankovní úvěry Běžný účet		
3	Zboží Dodavatelé		
4	Materiál	Pokladna	
5		Dodavatelé Běžný účet	
6	Bankovní úvěry	Dodavatelé	
7		Bankovní úvěry Běžný účet	
8	Vlastní kapitál Pokladna		

Úloha 2.6 – Určení hospodářské operace dle změny rozvahové položky

V rozvaze byly v lednu 2022 promítnuty tyto změny aktiv a pasiv:

Čís.	ZVÝŠENÍ rozvahové položky	SNÍŽENÍ rozvahové položky	Písm.	Charakteristika hosp. operací které způsobily změny A a P
1.	Dlouhodobý HM Dodavatelé		A.	Přijetí bankovního úvěru, který byl připsán na běžný účet
2.	Běžný účet Bankovní úvěry		B.	Výplata mezd zaměstnancům
3.	Ceniny	Pokladna	C.	Úhrada faktury od zákazníka
4.	Bankovní úvěry	Dodavatelé	D.	Vklad peněz do podnikání
5.	Dlouhodobý NM Dodavatelé		E.	Faktura za nákup pozemku
6.		Pokladna Zaměstnanci	F.	Za hotové nákup automobilu Škoda Fabia
7.	Běžný účet	Odběratelé	G.	Splátka bankovního úvěru
8.	Pokladna Vlastní kapitál		H.	Nákup stravenek za hotové
9.	Pokladna	Běžný účet	CH.	Zaplacena faktura za nákup firemního majetku
10.		Běžný účet Dodavatelé	I.	Z poskytnutého úvěru uhrazena faktura stavební firmě za stavbu nebyt. prostor
11.	Dlouhodobý HM	Pokladna	J.	Převod peněz z běžného účtu do pokladny
12.		Běžný účet Bankovní úvěry	K.	Faktura za nákup softwaru za 200 tis. Kč

Přiřadte k číslům zaznamenávající změnu (zvýšení, resp. snížení) rozvahové položky příslušné písmeno.

Číslo	PÍSMENO
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

Číslo	PÍSMENO
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	

Úloha 2.7 – Souhrnná úloha na rozvahu a změny rozvahových položek

Pan Milan má firmu na výrobu loutek UMĚLECKÁ VÝROBA, s.r.o. Na začátku roku vykazoval v rozvaze tyto počáteční stav majetku a zdrojů financování:

Budova, ve které je výrobní dílna	2 800 000 Kč
Pozemek, na kterém stojí budova	1 000 000 Kč
Vyrobené loutky, které jsou na skladě	400 000 Kč
Přijatá půjčka od jiného podnikatele	430 000 Kč
Stroj na výrobu loutek	250 000 Kč
Peníze v pokladně	40 000 Kč
Peníze na běžném účtu	420 000 Kč
Za dodávky loutek dluží odběratelé	160 000 Kč
Dluhy vůči dodavatelům za nákup materiálu	270 000 Kč
Nevyplacené mzdy zaměstnancům	180 000 Kč
Materiál na výrobu loutek	110 000 Kč
Bankovní úvěr	1 000 000 Kč
Software	150 000 Kč
Základní kapitál	2 000 000 Kč
Výsledek hospodaření (zisk)	1 450 000 Kč

Poznámka: Účetní jednotka si stanovila ve vnitropodnikové směrnici limit pro dlouhodobý hmotný majetek 80 000 Kč, pro dlouhodobý nehmotný majetek 100 000 Kč.

□ Sestavte rozvahu k 1. 1.

AKTIVA		PASIVA	
I. Dlouhodobý majetek		I. Vlastní kapitál	
Dlouhodobý nehmotný majetek		Základní kapitál	
Dlouhodobý hmotný majetek		Výsledek hospodaření	
Dlouhodobý finanční majetek			
II. Oběžný majetek		II. Cizí zdroje	
Zásoby		Závazky vůči dodavatelům	
Pohledávky za odběrateli		Bankovní úvěry	
Peněžní prostředky v pokladně		Závazky vůči zaměstnancům	
Peněžní prostředky na běžném účtu		Ostatní závazky	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	

V lednu se uskutečnily tyto účetní případy:

Č.	Účetní případ	Kč	Rozvahová položka	Aktivum Pasivum	Přírůstek Úbytek
1.	Faktura za nákup auta, které bylo zařazeno do obchodního majetku	600 000,-			
2.	Výběr peněz z běžného účtu do pokladny (příjmový PD, výpis z BÚ)	200 000,-			
3.	V hotovosti vyplaceny mzdy zaměstnancům (výdajový PD)	180 000,-			
4.	Z běžného účtu uhrazena faktura za nákup materiálu (výpis z BÚ)	270 000,-			
5.	Odběratelé uhradili na běžný účet splatné faktury (výpis z BÚ)	160 000,-			
6.	Splátka bankovního úvěru (výpis z BÚ, výpis z úvěrového účtu)	40 000,-			

Pomocné výpočty:

Položka	PS	Změna (+ / -)	KS
Dlouhodobý NM			
Dlouhodobý HM			
Zásoby			
Odběratelé			
Pokladna			
Běžný účet			

Základní kapitál			
Výsledek hospodaření			
Dodavatelé			
Úvěry			
Zaměstnanci			
Ostatní závazky			

□ Sestavte rozvahu k 31. 1.

AKTIVA		PASIVA	
I. Dlouhodobý majetek		I. Vlastní kapitál	
Dlouhodobý nehmotný majetek		Základní kapitál	
Dlouhodobý hmotný majetek		Výsledek hospodaření	
II. Oběžný majetek		II. Cizí zdroje	
Zásoby		Závazky vůči dodavatelům	
Pohledávky za odběrateli		Bankovní úvěry	
Peněžní prostředky v pokladně		Závazky vůči zaměstnancům	
Peněžní prostředky na běžném účtu		Ostatní závazky	
Aktiva celkem		Pasiva celkem	